

Celian kirjat lukemisen ja oppimisen tukena

Informaatikko Minna Katela

Mikä Celia on?

- Cecilia Mechelin perusti 1890 Kirjoja sokeille -yhdistyksen.
- Siirtyminen valtion omistukseen vuonna 1978 merkitsi nimenmuutosta Näkövammaisten kirjastoksi, resurssien lisääntymistä ja siirtymistä yhteiskunnallisen päätöksenteon piiriin.
- Nykyään osa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala.
- Saavutettavan kirjallisuuden ja julkaisemisen asiantuntijakeskus.
- Toimintaa ohjaa laki ja asetus näkövammaisten kirjastotoiminnasta sekä tekijänoikeuslaki.
- Tarjoaa apuvälineen lukemisen ja oppimisen tueksi.
- Palvelun käyttäjäksi voi rekisteröityä kirjastossa ja koulussa.

Celian toiminta

- Celian tehtävä on edistää saavutettavaa julkaisemista ja yhdenvertaista lukemista yhteiskunnassa.
- Celia tuottaa äänikirjapalvelua ja muita aineistoja henkilöille, joille lukeminen on vamman, sairauden tai oppimisvaikeuksien takia hankalaa ([laki rajaa](#)).
- Celian palvelut ovat maksuttomia.

Celian henkilökunta, n. 40 henkeä, työskentelee monitilatoimistossa (vuonna 2020 -2021 pääosin etänä)

Lasten ja nuorten strategia vuoteen 2025

- Syvennämme asiakasymmärrystämme
- Tarjoamme käyttäjillemme monipuolisia ja kattavia aineistoja
- Turvaamme taktiilin lukemisen ja oppimisen mahdollisuudet
- Kehitämme palvelumallemme ja verkkopalveluamme vastaamaan käyttäjien tarpeita
  - koulujen palvelumalli, erityisammattioppilaitokset
- Rakennamme keskeisiä kumppanuuksia sekä yhteistyötä eri toimijoiden kesken
  - kirjastot: miten voimme tukea kirjastoja Celian aineistojen esille tuonnissa ja tarjoamisessa, ja miten kirjastot voivat puolestaan tukea kouluja ja opettajia
- Lukemisen edistäminen: käyttäjien aktivointi

Näin koulu saa palvelun käyttöönsä

- [Tietoa palveluista kouluille ja opettajille](#)
- Koulu voi sopia, kuka on yhteyshenkilö Celiaan
- Koulu liittyy Celian [yhteisöasiakkaaksi verkkolomakkeella](#)
- Erityisopettajat saavat rekisteröintitunnukset sähköpostitse
- Oppilaat rekisteröidään [Celianet-verkkopalvelussa](#)

Samat palvelut, kaksi eri tietä

Koulut

- Erityisopettaja voi liittää oppilaan Celian asiakkaaksi.
- Jokainen äänikirjoja käyttävä oppilas tarvitsee omat tunnukset Celian äänikirjapalveluun.
- Alaikäisen huoltajalta opettaja kysyy luvan liittää oppilas.
- Tunnukset voidaan lähettää huoltajan tai opettajan sähköpostiin. Yli 15 v lapsi voi antaa luvan ja saa tunnukset omaan s-postiinsa.
- Opettajat tukevat oppilaita äänikirjojen käytössä. Opetuksessa voi hyödyntää monipuolisesti sekä oppikirjoja että kauno- ja tietokirjoja.

Kirjastot

- Myös kirjastossa voidaan liittää lapsi Celian palveluihin.

Äänikirjapalvelu verkossa

- Verkkokuuntelun vaihtoehdot
  - Pratsam Reader -sovellus iOS- ja Android-laitteille
  - Celianet-kuuntelu verkkoselaimella
- Kirjat lainataan Celianet-verkkopalvelussa tai Pratsam Reader -sovelluksessa
- Käyttäjä saa ilmoittautumisen yhteydessä Celianet-tunnukset ja Pratsam Reader -sovelluksen tunnukset sähköpostiin
- Ohjeet kuunteluun Celianetissä
- Kuuntelen, siis luen -mallinnuksen esimerkkikirja Sankaritarinoita (kaikille) löytyy myös Celiasta äänikirjana.

Syyt käyttää Celian äänikirjapalvelua

- Monet lukemisen hyödyt saavuttaa myös äänikirjaa kuuntelemalla.
- Painetun kirjan tapaan äänikirjan käyttö parantaa sanavarastoa ja muistia.
- Jos lukeminen on hankalaa esim. lukivaikeuden vuoksi, äänikirja on usein painettua kirjaa rentouttavampi vaihtoehto.
- Lukunopeutta voi säädellä: lukutsemppari
- Äänikirjan ja painetun kirjan käyttäminen yhdessä auttaa lukusujuvuuden kehittämisessä.
  - DaisyTrio-kirjoissa äänen lisäksi kirjan teksti ja kuvat
- Myös huoltaja, jolla on esim. lukivaikeus voi liittyä Celian asiakkaaksi ja sitä kautta tukemaan lapsen kielellistä kehitystä.
-> Äänikirjojen kuuntelu yhdessä.

Aarreaitta verkossa

- Celian kokoelmassa on lainattavana yli 40 000 äänikirjaa ja erikoisaineistoja. Katso www.celianet.fi
- Kuka tahansa voi selata; lainaamiseen tarvitaan tunnukset.
- Satuja, lasten ja nuorten sekä aikuisten kirjoja.
- Myös oppikirjoja alakoulusta yliopistoon.
- Joka vuosi noin 1000 uutta kirjaa.
- Ei varausjonoja, kaikki valmiit äänikirjat aina saatavana.
- Kirjatyypit:
  - Äänikirjat, DaisyTrio-kirjat, pistekirjat, koskettelukirjat, luetaan yhdessä -kirjat, elektroniset kirjat, kohokuvat ja -kartat, luetus-kirjat

Näkymä Celianetin etusivulta

Julkaisupolitiikka

- Julkaisupolitiikassa linjataan, millaisin perustein hankintapäätökset tehdään
- Celia tuottaa rajallisen määrän uusia oppikirjoja vuosittain
- Tuotettavat kauno- ja tietokirjat valitaan kaikkien Suomessa julkaistavien kirjojen joukosta
- Yhteistuotantoa kaupallisten kustantajien kanssa
- Painotetaan yhteistyötä sidosryhmien kanssa muun muassa niin, että yhtenä tavoitteena on välttää päällekkäistä tuotantoa kustantajien kanssa.
- [Celian julkaisupolitiikka](#)
  - [Oppimateriaalien julkaisuperiaatteet](#)
  - [Kauno- ja tietokirjallisuuden julkaisuperiaatteet](#)

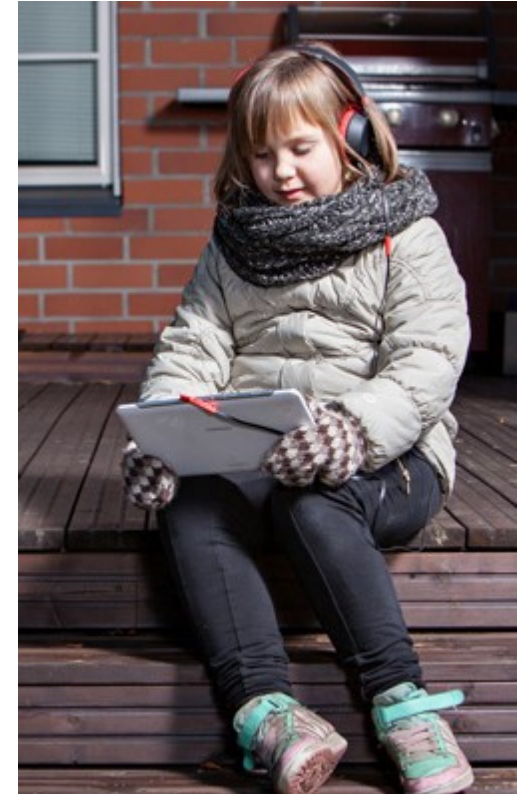
Julkaisuperiaatteet: peruskoulu

- Jos toivotaan esimerkiksi äänioppikirjaa kustantajan kirjasta, joka on jo luettu ääneen, niin Celia ei tee päällekkäistä kirjaa.
- Tehdään uusimman opetussuunnitelman ja painoksen mukaisia kirjoja.
  - Huomioidaan opetussuunnitelmien välinen siirtymäaika.
- Valintaryhmä, joka käsittelee [hankintaehdotukset](#).
  - Hankintakaudet keväällä (1.2.-15.4.) ja syksyllä (1.8.-30.9.).
  - Tuotantoaika on noin 3 kuukautta.
- Peruskouluun tehdään
  - Pisteoppikirjoja,
  - Luetus-kirjoja,
  - Äänioppi- tai DaisyTrio-kirjoja
- [Tietoa oppikirjoista Celianetissä](#)

Koulujen palvelumallin kehittäminen

- Päivitetään palvelumallia vuoden 2022 aikana
- Yhteistyössä koulujen kanssa
- Mietitään, miten saadaan oppilaiden rekisteröinnistä ja Celian palveluiden käytöstä mahdollisimman helppoa ja sujuvaa kouluille

Koulujen kyselytunnit ja dialogi-keskustelut

- Käynnistimme tänä vuonna Teams-kyselytunnit kouluille:
  - Helppo kysellä esim. palveluista, rekisteröinnistä ja kirjoista
  - Seuraava [kyselytunti](#) ke 30.3. klo 14.30
- Järjestämme myös dialogi-keskusteluja eri aihepiireihin liittyen
  - Myöhemmin keväällä keskustelua esim. koulujen palvelumalliin liittyen
- Saat tiedon keskustelujen ajankohdasta esimerkiksi [Celia erityisopettajille ja opettajille -ryhmästä Facebookissa](#)

Kirjavinkkejä

- [Celianetissä](#) teemoittain kirjalistoja eri kokonaisuuksista.
  - [Lasten ja nuorten uutuuudet](#)
  - www.celianet.fi/kirjavinkit/
  - [Selkokirjoja](#)
  - Etusivun hakukategoriat
- Facebook-ryhmät:
  - [Celia erityisopettajille ja opettajille -ryhmä](#)
  - [Kirjoja kaikille -ryhmä](#)
- [Celian uutiskirje kasvatus- ja opetusalan ammattilaisille](#)
- [Lasten ja nuorten kirjallisuuden oma uutiskirje](#)
- [Vinkkipaketti](#) (Suunnattu kolmansien luokkien erityisoppilaille, tehty yhteistyössä Helsingin pedagogisten informaatikoiden kanssa)
- [WhatsApp-vinkkaus nuorille](#)
- [Lukuhaaste kaikenikäisille](#)
- Teemme lukudiplomiyhteistyötä (esim. Helmet-lukudiplomi)

Tarinoiden arkusta apua kuuntelun aloitukseen

- [Tarina-arkku:](#)
  - työkalu lasten ja nuorten innostamiseksi lukemisen pariin.
  - Valmiiksi valittujen kirjojen avulla voi löytää sopivaa luettavaa erilaisille lukijoille ja tutustuttaa lapsi tai nuori samalla kuuntelemalla lukemiseen.

Käyttäjätuki

- [Palvelut kouluille ja opettajille - Celia](https://www.celianet.fi/kouluille/)
- <https://www.celianet.fi/kouluille/>
- <https://www.celia.fi/palvelut/tietoa-huoltajille/>
- [Celia erityisopettajille ja opettajille -ryhmä](#)
- [Celian verkkopalvelujen tuki -ryhmä](#)
- Celian asiakaspalvelu:
  - Chat: arkipäivinä klo 9-14
  - Sähköposti: palvelut@celia.fi
  - Puhelinpalvelu. p. 0295 333 050
    - maanantai-torstai klo 9-11

Tervetuloa lukemisen maailmaan!

minna.katela@celia.fi

